

Úřad pro dohled
nad hospodařením
politických stran
a politických hnutí

Tisková zpráva

Nejvyšší správní soud navrhuje Ústavnímu soudu částečně zrušit povinnou registraci pro vedení volební kampaně u Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a hnutí

Nejvyšší správní soud přerušil řízení o kasační stížnosti, kterou podali autoři knihy *Žlutý Baron* sdružení ve spolku Svoboda projevu proti rozsudku Krajského soudu v Brně. Ten totiž zamítl jejich žalobu proti rozhodnutí Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí.

*„Úřad uložil Spolku pokutu ve výši 27 000,- Kč za to, že před volbami do Poslanecké sněmovny v roce 2017, aniž by se nechal Úřadem registrovat jako tzv. třetí osoba ve volební kampani, nechal publikovat v novinách a na plakátech inzeráty s nadpisem „Proč nám chce Andrej Babiš vládnout“ a tiskl pozvánky na besedy spojené s projekcí dokumentárního filmu *Selský rozum a prodej knihy Žlutý baron*,“* vysvětluje Ivo Kousal, vedoucí oddělení kontroly a správního řízení ÚDHPSH.

Důvodem přerušení tohoto řízení je skutečnost, že Nejvyšší správní soud podal v souvislosti s touto kauzou k Ústavnímu soudu návrh na zrušení § 16h odst. 1 písm. a) a § 16 odst. 2 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 322/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony.

„Podle tohoto ustanovení volebního zákona musí osoby, které hodlají vést volební kampaň bez vědomí kandidujících subjektů, ještě před jejím započítáním požádat Úřad o registraci. Smyslem této povinnosti je zprůhlednit volební kampaně a financování politických subjektů, zabránit vedení anonymní kampaně a obcházení finančního limitu,“ říká Vojtěch Weis, předseda ÚDHPSH.

Nejvyšší správní soud považuje povinnost předchozí registrace u Úřadu za nepřiměřený zásah do ústavně zakotveného práva na svobodu projevu, s tím, že cíle právní úpravy, tj. zvýšení transparentnosti volební kampaně, lze dosáhnout i méně invazivními prostředky, např. označením propagačních materiálů informací o zadavateli a zpracovateli.

V rámci usnesení Nejvyššího správního soudu bylo uvedeno také odlišné stanovisko jednoho ze soudců.

“Přestože z převážné části souhlasím se závěry volebního senátu, jsem přesvědčen, že základní principy napadané právní úpravy jsou ústavně konformní a případné vyhovění návrhu by vedlo ke snížení ochrany svobodné soutěže politických sil v demokratické společnosti ve smyslu č. 22 Listiny. Nesouhlasím proto s výrokem usnesení a uplatňuji toto odlišné stanovisko,“ uvedl Petr Mikeš, soudce NSS.

Z věcného hlediska považuje Úřad za důležité zdůraznit, že Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 14. 7. 2020 konstatoval: *„Nejvyšší správní soud předesílá, že se při předběžném projednání věci ztotožnil se závěrem krajského soudu, že posuzovaná inzercie stěžovatele naplnila znaky volební kampaně ve smyslu § 16 odst. 1 věty druhé volebního zákona.“*

„To znamená, že Nejvyšší správní soud nezpochybnil, že Úřad postupoval v souladu s platnou legislativou, když aktivity Spolku vyhodnotil jako volební kampaň ve smyslu volebního zákona a uložil mu pokutu za to, že před započítáním volební kampaně nepožádal o registraci a inzeráty neoznačil informací o zadavateli a zpracovateli. NSS se na Ústavní soud obrátil proto, aby posoudil, jestli není tato povinnost zakotvena ve volebním zákoně protiústavní.

Stejně tak my nezpochybňujeme právo na svobodu projevu. Placená agitace, navíc v předvolebním období, už však znaky volební kampaně naplňuje,“ dodává Vojtěch Weis.

Úřad postup Nejvyššího správního soudu bere na vědomí a vyčká verdiktu Ústavního soudu. Do té doby, než Ústavní soud rozhodne, platí stávající zákon, platí i rozsudek Krajského soudu v Brně, který rozhodnutí ÚDHPSH potvrdil a platí tedy i rozhodnutí Úřadu o udělení pokutě.

„Na způsobu činnosti Úřadu se prozatím nic nemění, protože se alespoň prozatím zákon nezměnil. Návrh Nejvyššího správního soudu se navíc týká pouze parlamentních voleb, do voleb krajských by to tedy stejně vůbec nezasáhlo.“ konstatuje předseda úřadu.

Stanovisko Nejvyššího správního soudu najdete zde: [tisková zpráva NSS](#)
[usnesení NSS](#)

Pro více informací kontaktujte:

Luisa Divišová, tisková mluvčí ÚDHPSH

E: luisa.divisova@udhpsch.cz

M: +420 731 912 956